

STAP 1

Ik merk dat de leerling veel praat tijdens de lessen.

STAP 2

Dit wil ik bereiken met mijn leerling ... (concreet en klein)

Coachende vragen

- Wat maakt dat je vindt dat de leerling moeite heeft om niet te praten tijdens de lessen? Wat zie of hoor je nu en wil je graag anders zien?
- Heb je zicht op hoe het komt dat de leerling zoveel praat tijdens de lessen?
- Wat zou er tof zijn als je straks als leerkracht kan zeggen: mijn leerling volgt in stilte/aandachtig de lessen? Wat zal je dan zien of horen? Wat zou er dan veranderd zijn?
- Noteer hier het concrete gedrag dat je verwacht van de leerling om te kunnen zeggen: "Nu is deze leerling aandachtig/betrokken bij de les/rustig tijdens de les?" Bekijk samen met de leerling welke van deze stappen al lukken/kunnen lukken.

STAP 3

Deze sterktes van mijn leerling kan ik inzetten om het vooropgestelde doel te bereiken ...

Coachende vragen

- Heb je zicht op de positieve kenmerken van de leerling? Indien niet of onvoldoende gekend, ga dan actief op zoek naar sterktes. Mogelijke hulpbronnen zijn: ouders, klassenraden, LVS, gesprek met leerling ...
- Bij sterktes denken we aan (cognitieve, affectieve en psychomotorische) vaardigheden, attitudes, kwaliteiten, karaktereigenschappen van de leerling
- Wanneer lijkt de leerling wel aandachtig/geïnteresseerd/rustig te zijn? Hoe merk je dat?
- Waar gaat het wel goed op school? In andere vakken? Kunnen we daar zien of het de leerling wel lukt om activiteiten niet te storen door gebabbel?
- Hoe komt het dat het dan lukt om aandachtig te zijn en mee te volgen?

STAP 4

Dit zou mijn leerling nodig kunnen helpen ...

Een leerkracht die

- inzicht geeft in de opbouw van de les
- instructiemomenten beperkt in tijd
- aftoetst of de instructies en opdrachten voldoende begrepen zijn.
- **CONTROLE VAN BEGRIP (8)**
- die bij de overgang tussen de verschillende lesfasen aangeeft wat er van de leerlingen/van de groepen verwacht wordt als het gaat over stilte en overleggen
- regels en afspraken maakt met de klasgroep en die visualiseert
- gewenst gedrag effectief bekrachtigt
- geregeld even kort (oog)contact heeft met de leerling
- leerlingen (ingeplande) ruimte geeft om eigen opvattingen, ervaringen en ideeën in te brengen

Instructie die

- kort maar krachtig, helder en enkelvoudig gegeven wordt
- ...

Een leeromgeving die

- uitnodigt om rustig te werken
- ...

Leeractiviteiten die

- instructie afwisselen met taken/opdrachten (individueel/in duo/in groep)
- inzet op variatie door bijv. gebruik te maken van verschillende modaliteiten (visuele, verbale of tactiele ondersteuning)
- de leerling samenwerkend laten leren (denk hierbij na over welke koppels/groepjes je maakt)
- ...

Opdrachten of taken die

- doelen (wat moet je kennen/kunnen/weten) met goede tijdsafspraken (tegen wanneer wordt dit verwacht?) bevatten
- ...

Groeps-/klasgenoten die

- niet steeds ingaan op alles wat de leerling zegt/roept
- ...

Feedback die

- bekrachtigt dat de leerling goed bezig is wanneer hij rustig aan het werk is
- die consequent en direct op het (on)gewenste gedrag volgt
- ...

Ouders die

- betrokken worden bij de gemaakte haalbare regels en afspraken
- ...

STAP 5

Deze maatregel(en) kan ik toepassen om mijn leerling te helpen ...

- Stel samen met de groep regels op voor verschillende lesmomenten. Wat zijn de afspraken tijdens instructiemomenten? Tijdens zelfstandig, individueel werk, tijdens groepswork...Visualiseer deze regels en verwijst er regelmatig naar. Bv. afbeelding van krop sla, SLA staat voor Stilte, Luister met Aandacht.
- Vertel vooraf hoe lang de instructiemomenten zullen duren en hoe het verdere verloop van de les er uit ziet. Duid aan wanneer er overlegd wordt en wanneer er individueel in stilte gewerkt wordt.
- Gebruik een geluidsbarometer/-thermometer om duidelijk te maken of en hoe hard leerlingen mogen praten. Leer dit actief aan door te oefenen en herhaal dit geregeld.
- Maak samen met de jongere haalbare gedragsregels en -afspraken. Verwoord deze regels en afspraken positief (welk gedrag streven jullie samen wel na, noteer niet wat je niet wil zien) Zo kom je tegemoet aan de behoefte aan autonomie en ervaart de leerling de afspraak als rechtvaardig. Vraag om een 'akkoord', dan kun je de leerling daarna aansprakelijk stellen. Na een "OK" (of handtekening) verwacht je namelijk dat hij zich aan de afspraak houdt, hij is er immers medeverantwoordelijk voor ('afpraak is afspraak'). Ga consequent om met deze afspraken en regels; hanteer ze consistent ("nee = nee"). Negeer ongewenst gedrag niet, reageer er altijd direct op.
- Spreek met de leerling een speciaal teken af en gebruik dit tijdens het instructiemoment wanneer nodig, om hem onopvallend te herinneren aan de gemaakte afspraken.
- Kom de leerling enerzijds tegemoet en begrenst anderzijds door een beperkt aantal 'stoorbeurten' te geven. Bv. per half dagdeel 5 beurten geven. Telkens de leerling praat, is hij een beurt kwijt. Ondertussen gaat de leerkracht gewoon verder met de les (keep the flow of instruction). Zijn alle beurten op en de leerling praat opnieuw, dan werkt de leerling zelfstandig verder op een vooraf afgesproken plaats of volgt er een vooraf afgesproken consequentie.

